

PRAKSISOVERSIGT · FORSIKRINGSRET

Praksisoversigt over ansvarsforsikring – skadelidtes direkte krav (FAL § 95)

Fra sikredes dækningskrav til tredjemands eget søgsmål – § 95's tre indtrædelsessituationer, selskabets indsigelser og privatansvarets grænser

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 28 afgørelser · 1998-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Ansvarsforsikringens kerne er dækning af det tab, sikrede lider ved at blive erstatningspligtig over for tredjemand. Skadelidte er ikke part i forsikringsaftalen, men [forsikringsaftaleloven § 95](#) giver ham i tre situationer adgang til at indtræde i sikredes ret mod selskabet: når erstatningspligten er fastslået og erstatningens størrelse bestemt (stk. 1), når kravet er omfattet af sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering (stk. 2), og – ved konkurrence mellem flere skadelidte om en utilstrækkelig forsikringssum – efter en forholdsmæssig fordeling (stk. 3). Praksis fra Højesteret, landsretterne og navnlig Ankenævnet for Forsikring viser to gennemgående mønstre: skadelidte får aldrig en bedre ret mod selskabet, end sikrede selv havde, og dækningen forudsætter altid, at sikrede rent faktisk har pådraget sig et juridisk erstatningsansvar efter dansk rets almindelige regler.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ved en ansvarsforsikring forstås efter Højesterets definition en forsikring mod det tab, en person eller et andet retssubjekt lider ved at blive erstatningspligtig over for tredjemand som følge af en skadevoldende begivenhed eller undladelse.
- 02** Skadelidte indtræder efter FAL § 95, stk. 1, først i sikredes ret mod selskabet, når erstatningspligten er fastslået OG erstatningens størrelse bestemt – og kun for så vidt han ikke allerede er fyldestgjort.
- 03** Ved sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering kan skadelidte efter FAL § 95, stk. 2, rette "det fulde krav på erstatning" mod selskabet, i det omfang kravet ikke er blevet dækket i insolvensbehandlingen.
- 04** Reglen i FAL § 95, stk. 2, blev indsat i 2003 som en præcisering, bygger på betænkning nr. 1423/2002 om forsikringsaftaleloven og finder anvendelse på skader indtruffet efter lovens ikrafttræden den 1. juli 2004.
- 05** Selskabet skal ved konkurs-, akkord- og gældssaneringstilfældene uden ugrundet ophold underrette sikrede om, at det har modtaget et erstatningskrav.

- 06 § 95 er en indtrædelsesregel, ikke en garantiregel: skadelidte overtager sikredes retsstilling og må derfor tåle policens dækningsbegrænsninger, forbehold og selskabets almindelige indsigelser, herunder pro rata-nedsættelse efter FAL §§ 6-7.
- 07 Dette adskiller § 95 fra de særlige regler om umiddelbar hæftelse i færdselslovens § 108, stk. 1, og hundelovens § 8, stk. 2, samt fra sølovens § 188, hvor forsikringsgiveren udtrykkeligt afskæres fra at gøre sine indsigelser mod ejeren gældende over for fordringshaveren.
- 08 Selskabets umiddelbare hæftelse fortrænger ikke skadelidtes krav mod skadevolderen selv – kravet kan fortsat rettes direkte mod den ansvarlige.
- 09 Krav på forsikringsydelsen skal rettes mod forsikringsselskabet og ikke mod forsikringstageren, uanset at selskabet måtte have givet skadelidte fejlagtige oplysninger om forsikringens eksistens.
- 10 Skadelidtes direkte krav har sin egen forældelsesbeskyttelse: efter FAL § 29, stk. 4, forældes kravet mod selskabet tidligst 1 år efter indtrædelsen efter § 95, og efter § 29, stk. 5, tidligst 1 år efter selskabets afvisning af en rettidigt anmeldt skade.
- 11 Anmeldelse af skaden til ansvarsforsikringsselskabet afbryder derimod ikke forældelsen over for den sikrede skadevolder – afbrydelse skal ske særskilt over for hver solidarisk hæftende skyldner.
- 12 Overstiger flere skadelidtes anmeldte krav forsikringssummen, fyldestgøres de forholdsmæssigt efter FAL § 95, stk. 3, medmindre andet er vedtaget.
- 13 Selskabet kan ikke gennem forhandlinger med sikrede indskrænke eller forspilde skadelidtes ret efter § 95, jf. FAL § 96, og et policeforbehold om ansvarsfrihed ved sikredes anerkendelse af kravet er ugyldigt, i det omfang sikrede kun har opfyldt sin retspligt, jf. FAL § 94.
- 14 Reglerne om forfaldstid og forrentning i FAL § 24, stk. 1-3, gælder ikke for skadelidtes krav mod ansvarsforsikringsselskabet, jf. § 24, stk. 4 – men skadelidte kan efter § 32, stk. 3, kræve rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand dækket ved udenretlig opgørelse af kravet.
- 15 Privat- og familieansvarsforsikringen dækker kun, hvor sikrede har pådraget sig et juridisk erstatningsansvar; hændelige uheld falder uden for, og en særskilt gæstebudsdækning må have hjemmel i vilkårene.
- 16 Standardvilkårenes undtagelser for ansvar under erhverv eller arbejde, for ansvar der alene hviler på et aftalegrundlag, og for skade på ting i sikredes varetægt, lån eller leje udgør i praksis de hyppigste afvisningsgrunde i Ankenævnet for Forsikring.
- 17 Går ansvarsforsikringsselskabet selv konkurs, dækker Garantifonden for skadesforsikringsselskaber kun tredjemands PERSONskade under "øvrige ansvarsforsikringer", jf. garantifondslovens § 5, stk. 1, nr. 3 – og arbejdsulykkesforsikringer er ikke ansvarsforsikringer i denne forstand.

- 18** Er flere solidarisk ansvarlige, foretages den indbyrdes fordeling efter EAL § 25, stk. 1, efter hvad der under hensyn til ansvarets beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt, og der kan efter stk. 2 tages hensyn til foreliggende ansvarsforsikringer.

§ 1 Hvad er en ansvarsforsikring? Højesterets definition og den negative afgrænsning

Ansvarsforsikringen er en skadesforsikring, hvor forsikringsbegivenheden ikke er skaden som sådan, men sikredes erstatningsansvar. Højesteret gav i [BS-1915/2022-HJR](#) en sjælden, generel definition af begrebet:

"Ved en ansvarsforsikring forstås sædvanligvis en forsikring mod det tab, en person eller andet retssubjekt lider ved at blive erstatningspligtig over for tredjemand som følge af en skadevoldende begivenhed eller undladelse."

Definitionen blev afgivet i en sag om, hvorvidt den danske Garantifond for skadesforsikringsselskaber skulle dække norske arbejdstageres krav efter yrkesskadeforsikringer tegnet gennem Alpha Insurance A/S' norske filial. Højesteret præciserede samtidig den negative afgrænsning: de danske arbejdsulykkesforsikringer, som sikringspligtige arbejdsgivere efter [arbejdsskadesikringsloven § 50](#) skal tegne, er **ikke** ansvarsforsikringer, fordi dækningen ikke er betinget af ansvarspådragende adfærd. Sagen blev afgjort ud fra en samlet vurdering:

"Det må bero på en samlet vurdering, om de norske yrkesskadeforsikringer adskiller sig fra de danske arbejdsulykkesforsikringer på en sådan måde, at de til forskel fra de danske forsikringer kan anses for omfattet af udtrykket "øvrige ansvarsforsikringer" i garantifondslovens § 5, stk. 1, nr. 3."

Højesteret fandt, at den norske ordning – lovpligtig, arbejdsgiverfinansieret, med objektivt ansvar og hvor arbejdsgiveren ikke hæfter over for arbejdstageren – måtte sidestilles med den danske arbejdsskadeforsikringsordning og dermed faldt uden for fondens dækning. Østre Landsret var nået til samme resultat i [BS-5117/2020-OLR](#).

At det er ansvaret – og ikke skaden – der er dækket, er den røde tråd gennem hele praksis om § 95. Det er også grunden til, at Ankenævnet for Forsikring i sag efter sag begynder med spørgsmålet om, hvorvidt sikrede overhovedet har pådraget sig et juridisk erstatningsansvar.

LOV

[Arbejdsskadesikringsloven § 50](#)

[Lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber § 5, stk. 1](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Norske yrkesskadeforsikringer og den danske garantifonds dækningspligt ved konkurs 05.01.2023
Landsretten · Afgørelse om dækning af erstatningskrav i norsk yrkesskadeforsikring ved konkurs i dansk forsikringsselskab 22.12.2021

§ 2 Retsgrundlaget: § 95's tre stykker og de omkringliggende beskyttelsesregler i §§ 94 og 96

[Forsikringsaftaleloven § 95](#) har efter den gældende affattelse tre stykker, der dækker hver sin situation:

Bestemmelse	Indtrædelsessituation	Kernebetingelse

§ 95, stk. 1	Ansaret er endeligt afklaret	Erstatningspligten "fastslået" og erstatningens størrelse "bestemt" – og skadelidte ikke fyldestgjort
§ 95, stk. 2	Sikredes insolvens	Kravet omfattet af sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering
§ 95, stk. 3	Flere konkurrerende skadelidte	Anmeldte krav overstiger tilsammen selskabets ydelsespligt

Stk. 1 lyder ordret:

"Når den sikredes erstatningspligt over for den skadelidte er fastslået og erstatningens størrelse bestemt, indtræder den skadelidte i den sikredes ret imod selskabet, for så vidt han ikke er fyldestgjort."

Ordvalget "indtræder ... i den sikredes ret" er afgørende for hele retsområdet: skadelidte får ikke et selvstændigt, originært krav mod selskabet, men succederer i sikredes dækningskrav.

To bestemmelser omkring § 95 beskytter denne indtrædelsesret mod at blive udhulet. Efter [§ 96](#) kan selskabet, når det er vidende om en indtruffen forsikringsbegivenhed, ikke gennem forhandlinger med sikrede bevirke, at skadelidtes ret ifølge § 95 indskrænkes eller forspildes. Og efter [§ 94](#) er et policevilkår om, at selskabet er fri for ansvar, hvis sikrede uden selskabets samtykke udbetaler erstatning eller godkender et fremsat erstatningskrav, ugyldigt i det omfang, det må anses godtgjort, at sikrede ved at betale eller godkende kravet kun har opfyldt sin retspligt.

Om fravigelighed gælder hovedreglen i [§ 3](#): lovens bestemmelser finder kun anvendelse, hvis ikke andet er udtrykkeligt aftalt eller må anses indeholdt i aftalen, medmindre de er erklæret ufravigelige. Allerede lovmotiverne til 1929-loven fremhævede denne dobbelthed:

"Lovforslagets Bestemmelser er dels ufravigelige (præceptive), dels og for Størstedelens Vedkommende saadanne, der kan fraviges ved Parternes Aftale (deklaratoriske)."

De oprindelige motiver understregede samtidig, at de deklaratoriske regler "ved at angive den almindelige Regel modvirker ubillige Bestemmelser i de enkelte Forsikringspolicer" ([Rigsdagstidende 1929-30, tillæg A](#)). Netop denne balance – lovens standardregel over for policens konkrete vilkår – er det, der afgøres i den praksis, der gennemgås nedenfor.

LOV

[Forsikringsaftaleloven § 3](#)

[Forsikringsaftaleloven § 94](#)

[Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 1-3](#)

[Forsikringsaftaleloven § 96](#)

§ 3 § 95, stk. 1: hvornår er erstatningspligten "fastslået" og erstatningens størrelse "bestemt"?

Indtrædelsen efter stk. 1 er dobbelt betinget: både **ansvarsgrundlaget** og **beløbet** skal ligge fast. Er blot ét af de to elementer uafklaret, har skadelidte endnu ikke noget krav at gøre gældende mod selskabet, og et direkte søgsmål vil savne hjemmel i bestemmelsen. Højesteret behandlede netop denne problemstilling i [Sag 33/2013](#) om direkte søgsmål mod et ansvarsforsikringsselskab under § 95, stk. 1, hvor både stk. 1 og stk. 2 var påberåbt.

Betingelserne kan opfyldes ad flere veje – ved dom, ved forlig eller ved sikredes retligt forpligtende anerkendelse. Netop derfor er samspillet med [§ 94](#) praktisk vigtigt: et policeforbehold, der gør selskabet ansvarsfrit, hvis

sikrede anerkender kravet uden selskabets samtykke, kan ikke gøres gældende, når sikrede blot har opfyldt sin retspligt. Omvendt er selskabet ikke bundet af en anerkendelse, der går videre end retspligten.

Er ansvaret fastslået ved en dom afsagt i udlandet, opstår spørgsmålet, om dommen kan lægges til grund i dækningsforholdet. I **Ankenævnet for Forsikrings sag 100141** havde en forsikringstager været involveret i en skiulykke i udlandet i januar 2015; sagen blev anmeldt til hans private ansvarsforsikring, som afviste ansvar over for modparten og lukkede sagen i 2016. I oktober 2020 modtog selskabet en udeblivelsesdom afsagt ved en udenlandsk domstol, hvorefter forsikringstageren var dømt til at betale erstatning. Selskabet afviste at dække modpartens krav, fordi stævningen efter selskabets eksterne advokats vurdering syntes lovligt forkyndt for forsikringstageren i 2017, mens forsikringstageren gjorde gældende, at han ikke var blevet korrekt forkyndt og derfor ikke kendte til retssagen. Sagen illustrerer, at spørgsmålet om, hvornår erstatningspligten er "fastslået" i § 95, stk. 1's forstand, kan blive et selvstændigt tvistepunkt mellem selskabet og skadelidte/sikrede.

Et beslægtet, men adskilt spørgsmål er, hvem kravet skal rettes MOD. Vestre Landsret fastslog i [BS-26769/2023-VLR](#), at forsikringssummen ikke kan kræves betalt af forsikringstageren:

"Som anført af byretten kan forsikringssummen ikke kræves betalt af Vestjyllands Andel a.m.b.a., der er forsikringstager. Kravet skal derfor rettes mod Topdanmark Forsikring A/S, der er forsikringsselskabet."

Landsretten tilføjede, at det ikke kunne føre til et andet resultat, at selskabets egne skadebehandlere fejlagtigt havde oplyst, at der slet ikke var tegnet nogen forsikring.

LOV	Forsikringsaftaleloven § 94	Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Direkte søgsmål mod ansvarsforsikringsselskab under [Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 1]/(loven/forsikringsaftaleloven/95)		19.08.2013
	Landsretten · Vestjyllands Andel frifundet for krav om udbetaling af dødsfaldsdækning under kollektiv forsikring		04.03.2025
	Ankenævnet for Forsikring · Afgørelse om dækning af erstatningskrav efter udeblivelsesdom i skiulykkesag		06.03.2024

§ 95, stk. 2: det direkte krav ved sikredes konkurs, tvangsakkord og gældssanering

Før 2003 kunne skadelidte i praksis blive stillet meget dårligt, hvis skadevolderen gik konkurs: kravet på erstatning var et simpelt krav i boet, og forsikringssummen tilfaldt boet frem for den skadelidte. [Stk. 2](#) løser dette:

"Den skadelidte indtræder endvidere i den sikredes ret imod selskabet, hvis skadelidtes krav på erstatning er omfattet af sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering. I det omfang skadelidtes krav ikke er blevet dækket, kan det fulde krav på erstatning rettes mod selskabet. Selskabet skal i de i 1. pkt. nævnte tilfælde uden ugrundet ophold underrette den sikrede om, at det har modtaget et krav på erstatning."

Bestemmelsen blev indsat ved **lov nr. 434 af 10. juni 2003** (justitsministerens lovforslag L 169, fremsat 26. februar 2003). Lovhistorikken for paragraffen registrerer ændringen som en *indsættelse* med indholdet "Nyt stk. 2 indsat om skadelidtes indtræden i sikredes ret mod selskabet ved sikredes konkurs m.v.". De almindelige bemærkninger opsummerer selv formålet:

"Der foreslås endvidere en præcisering af, at skadelidte i tilfælde af skadevolderens konkurs mv. kan rette sit erstatningskrav direkte mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab."

Ændringen – og de samtidige nyskabelser om forældelse i § 29 og advokatbistand i § 32, stk. 3 – hviler på et udvalgsarbejde i Justitsministeriet:

"De foreslåede ændringer af forsikringsaftaleloven bygger på betænkning nr. 1423/2002 om forsikringsaftaleloven, som er afgivet af et udvalg under Justitsministeriet. Lovforslaget svarer i det væsentlige til udvalgets lovudkast."

Overgangsreglen er praktisk vigtig. Loven trådte i kraft den 1. juli 2004, og ændringen af § 95 (lovforslagets § 1, nr. 14) "finder anvendelse på skader, der indtræder efter lovens ikrafttræden". For ældre skader gælder derfor fortsat alene stk. 1 (den fulde tekst af lovforslaget er tilgængelig på [retsinformation](#)).

Rækkevidden af udtrykket "det fulde krav på erstatning" har været prøvet af Højesteret i [Sag 282/2011](#), der ud over spørgsmålet om arbejdsgiverbegrebet i [sygedagpengelovens § 78, stk. 1](#) netop angik fortolkningen af "det fulde krav" i [forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2](#).

Bemærk endelig underretningspligten i stk. 2, 3. pkt.: modtager selskabet et krav fra en skadelidt i konkurs-, akkord- eller gældssaneringstilfældene, skal det uden ugrundet ophold underrette sikrede. Pligten sikrer, at sikrede – der jo fortsat er den ansvarlige – får mulighed for at varetage sine interesser under selskabets behandling af kravet.

LOV	Forsikringsaftaleloven § 32, stk. 3	Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Direkte søgsmål mod ansvarsforsikringsselskab under [Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 1]/(loven/forsikringsaftaleloven/95) 19.08.2013 Højesteret · Højesterets afklaring af arbejdsgiverbegrebet i sygedagpengeloven og fortolkning af 'det fulde krav' i forsikringsaftaleloven 28.06.2013	

Skadelidte arver sikredes retsstilling – selskabets indsigelser over for tredjemand

Fordi § 95 er en *indtrædelsesregel*, får skadelidte ikke mere, end sikrede selv havde. Selskabet kan derfor som udgangspunkt gøre de samme indsigelser gældende over for skadelidte, som det kunne over for sikrede: policens dækningsomfang, aftalte undtagelser, selvrisiko, maksimumdækning og de almindelige begrænsninger i hæftelsen efter forsikringsaftaleloven. Det følger direkte af [§ 3](#), at lovens regler kun gælder, hvis ikke andet er aftalt.

Højesteret fremhævede rækkevidden af de almindelige hæftelsesbegrænsninger i [BS-34778/2023-HJR](#). En bilejer havde undladt at oplyse, at hans datter var fast bruger af bilen. Højesteret fastslog, at [§ 6](#) og [§ 7](#) er udfyldende regler:

Højesteret bemærkede, at § 6 og § 7 er udfyldende regler, der gælder, hvis ikke andet er aftalt, jf. lovens § 3 og § 10. Det er derfor ikke en forudsætning for, at selskabet kan påberåbe sig begrænsninger i hæftelsen, at selskabet har taget forbehold i forsikringsaftalen.

Dækningen kunne herefter opgøres pro rata, og selskabet kunne efter almindelige forsikringsretlige principper gøre regres for den ansvarsskade, det havde udbetalt til tredjemand, og kræve kaskoerstatningen tilbagebetalt.

Kontrasten til de særlige regler om **umiddelbar hæftelse** er slående. Efter [sølovens § 188](#) kan krav om erstatning for forureningsskade rettes direkte mod forsikringsgiveren, og her er indsigelsesadgangen udtrykkeligt afskåret:

"Derimod kan forsikringsgiveren ikke over for fordringshaveren påberåbe sig indsigelser, som forsikringsgiveren ville kunne påberåbe sig over for den registrerede ejer med undtagelse af indsigelsen om, at skaden er forårsaget forsætligt af den registrerede ejer selv."

En tilsvarende afskæring findes i [bekendtgørelse om ansvarsforsikring af løsgående heste § 3](#), hvorefter forsikringen skal tegnes således, "at den omstændighed, at forsikringstageren handler imod eller ikke efterkommer sine forpligtelser over for selskabet, ikke berettiger dette til over for en erstatningsberettiget skadelidte at nægte betaling". Bekendtgørelsen fastslår samtidig, at udbetaling til forsikringstageren sker på selskabets egen risiko.

Når den almindelige ansvarsforsikring ikke er underlagt sådanne afskæringsregler, er den naturlige konsekvens, at skadelidte ved indtræden efter § 95 må tåle policens økonomiske rammer. Det gælder også dækningssummens loft – jf. eksempelvis den lovbestemte minimumsdækning i [bekendtgørelse om ansvarsforsikring af hunde § 1](#), hvorefter forsikringen skal dække personskade på indtil 5.000.000 kr. og tingsskade på indtil 2.000.000 kr. for den ved en enkelt begivenhed forårsagede skade.

LOV

[Forsikringsaftaleloven § 3](#)[Forsikringsaftaleloven § 6](#)[Forsikringsaftaleloven § 7](#)[Søloven § 188](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Forsikringssselskabs adgang til regres og tilbagebetaling ved urigtige risikooplysninger om bilens faste bruger 19.02.2024

§ 6 Forældelse af det direkte krav – FAL § 29, stk. 4 og stk. 5

Skadelidtes direkte krav har sin egen forældelsesbeskyttelse. Efter [§ 29, stk. 4](#) gælder:

"Hvis en skadelidte inden udløbet af forældelsesfristen for et krav mod en sikret indtræder i den sikredes ret imod selskabet i medfør af § 95, forældes skadelidtes krav mod selskabet tidligst 1 år efter indtrædelsen."

Hertil kommer den generelle foreløbige afbrydelse i [§ 29, stk. 5](#): er skaden anmeldt inden forældelsesfristens udløb, indtræder forældelse tidligst 1 år efter selskabets meddelelse om helt eller delvis afvisning – og 3 år efter meddelelsen, hvis selskabet anerkender en dækningsberettiget skade, men beder om yderligere oplysninger til opgørelsen.

Højesteret har i [BS-28670/2021-HJR](#) taget stilling til skadelidtes indtræden i sikredes forældelsesretlige stilling efter [§ 95, stk. 2](#), sammenholdt med [§ 29, stk. 5](#) og [forældelseslovens § 3, stk. 1](#). Samme regelkompleks var på spil i [BS-27352/2019-HJR](#), hvor Højesteret afviste en anmodning om direkte anke fra Sø- og Handelsretten i en sag om forsikringskrav og forældelse efter § 95, stk. 2, og § 29, stk. 5.

Beskyttelsen rækker derimod ikke ud over forholdet mellem skadelidte og selskabet. I [Sag 223/2017](#) fastslog Højesteret:

"Højesteret finder imidlertid, at der ikke efter ordlyden af bestemmelserne i § 29, stk. 1 og 5, eller forarbejderne hertil er holdepunkter for, at anmeldelse af en skade til et ansvarsforsikringsselskab, som hæfter umiddelbart over for skadelidte, indebærer, at forældelse af kravet også foreløbigt afbrydes over for den forsikrede skadevolder."

Højesteret understregede, at hovedprincippet i dansk ret er, at afbrydelse af forældelse skal ske særskilt over for hver enkelt solidarisk hæftende skyldner – og at det forhold, at forsikringsselskabet og de forsikrede ejendomsmæglere hæftede solidarisk, ikke ændrede kravet om en selvstændig afbrydelseshandling over for mæglerne.

Den forældelsesretlige regel i § 29 om ansvarsforsikringer, hvor selskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte, blev indført ved samme reform som § 95, stk. 2, med den begrundelse, der fremgår af de almindelige bemærkninger:

"Ved ansvarsforsikringer, hvor selskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte, f.eks. ansvarsforsikring for motordrevne køretøjer, foreslås det, at kravet mod forsikringsselskabet skal forældes efter de samme regler, som gælder for skadelidtes krav mod skadevolderen. Hermed undgås det, at skadelidtes krav mod selskabet er forældet, mens kravet mod skadevolderen består."

LOV

[Forsikringsaftaleloven § 29, stk. 4, 5](#)[Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 2](#)[Forældelsesloven § 3, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afgørelse om skadelidtes indtræden i sikredes forældelsesretlige stilling efter Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2	24.02.2022
	Højesteret · Højesterets afvisning af direkte anke fra Sø- og Handelsretten i sag om forsikringskrav og forældelse	04.12.2019
	Højesteret · Forældelse af erstatningskrav mod ejendomsmæglere: Fortolkning af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5	29.05.2018

§ 95, stk. 3: forholdsmæssig fordeling når flere skadelidte konkurrerer om en utilstrækkelig forsikringssum

Er dækningssummen for lille til at dække alle krav fra samme forsikringsbegivenhed, gælder efter [§ 95, stk. 3](#):

"Har flere skadelidte krav på erstatningsydelsen for en forsikringsbegivenhed, og overstiger deres for selskabet anmeldte krav tilsammen, hvad selskabet er pligtigt at yde, skal de, for så vidt ikke andet er vedtaget, fyldestgøres forholdsmæssigt."

Tre træk ved reglen fortjener at blive fremhævet:

- Fordelingen omfatter kun de krav, der er **anmeldt for selskabet**. Et ikke-anmeldt krav deltager ikke i fordelingen og risikerer dermed at blive mødt af, at summen allerede er udtømt.
- Reglen er **deklaratorisk** – "for så vidt ikke andet er vedtaget". Policevilkår kan altså fastsætte en anden fordelingsnøgle, fx prioritering af personskade frem for tingsskade.
- Reglen forudsætter, at kravene knytter sig til **én forsikringsbegivenhed**. Afgrænsningen af, hvad der udgør én begivenhed, får dermed direkte økonomisk betydning for skadelidte.

Den samme fordelingsteknik går igen i den særlige forsikringslovgivning. [Bekendtgørelse om ansvarsforsikring af løsgående heste § 3](#) bestemmer således:

"Har flere skadelidte krav på erstatning i anledning af samme under forsikringen faldende skade, og overstiger deres krav tilsammen, hvad selskabet er pligtig til at yde, skal de, for så vidt kravene er anmeldt til selskabet eller på anden måde kommet til dets kundskab, fyldestgøres forholdsmæssigt."

Bemærk den lille, men vigtige udvidelse i bekendtgørelsen: her deltager også krav, der "på anden måde" er kommet til selskabets kundskab, mens forsikringsaftalelovens § 95, stk. 3, efter sin ordlyd knytter an til de *anmeldte* krav.

LOV

Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 3

§ 8 Umiddelbar hæftelse ved siden af § 95: motoransvar og hundeansvar

For visse forsikringstyper har lovgiver gået skridtet videre end § 95 og pålagt selskabet at hæfte *umiddelbart* over for skadelidte – dvs. uden krav om, at ansvaret først er fastslået, og uden at skadelidte skal gå vejen om sikredes dækningskrav.

- [Færdselsloven § 108, stk. 1](#): "Forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatning efter § 105, stk. 1."
- [Hundeloven § 8, stk. 2](#): besidderen skal holde hunden ansvarsforsikret, og "[f]orsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatning efter stk. 1".

Den umiddelbare hæftelse er et **supplement**, ikke en eksklusiv kanal. Vestre Landsret fastslog i [BS-51536/2024-VLR](#), at erstatningskrav for hundebid kan rettes direkte mod hundebesidderen trods forsikringsselskabets umiddelbare hæftelse efter [hundelovens § 8, stk. 2](#). Skadelidte har altså valget mellem skadevolder og selskab.

Socialministeriets [vejledning om regres for sygedagpenge](#) beskriver den praktiske konsekvens af sontringen:

"Det er som udgangspunkt en betingelse, at den pågældende skadevolder foretager anmeldelse til sit forsikringsselskab, før selskabet har mulighed for at realitetsbehandle sagen. I visse sager, f.eks. færdselssager, hæfter selskabet imidlertid direkte over for skadelidte, og i disse sager er det ikke en betingelse for gennemførelse af regreskravet via forsikringsselskabet, at skadevolder har anmeldt sagen til sit forsikringsselskab."

Sontringen har også processuelle følger. [Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om aktindsigt](#), fastslår:

"Forsikringsselskabet hæfter direkte for erstatningen, bl.a. i færdselssager, hvor der er objektivt ansvar for skader forvoldt af motordrevne køretøjer, jf. færdselslovens § 108, stk. 1, og i sager om skader forvoldt af hunde, jf. hundelovens § 8, stk. 2."

I disse tilfælde må selskabet efter Rigsadvokatmeddelelsen antages at have en sådan direkte interesse i straffesagens materiale, at der efter [retsplejeloens § 41 d, stk. 1](#) kan meddeles aktindsigt i de akter, der er relevante for afklaringen af erstatningskravet – hvorimod et selskab, der alene dækker efter § 95, som udgangspunkt må gå ad fuldmagts- eller meroffentlighedsvejen.

LOV

Færdselsloven § 108, stk. 1

Hundeloven § 8, stk. 2

Retsplejeloens § 41d, stk. 1

PRAKSIS

Landsretten · Erstatningskrav for hundebid kan rettes direkte mod hundebesidder trods forsikringsselskabets umiddelbare hæftelse

04.02.2025

§ 9 Når ansvarsforsikringsselskabet selv går konkurs: Garantifonden og dens grænser

§ 95 hjælper skadelidte, når *skadevolderen* er insolvent. Går derimod *selskabet* konkurs, er det garantifondsordningen, der skal træde til. Efter [garantifondslovens § 5, stk. 1](#) dækker Fonden bl.a. erstatningskrav til "tredjemænd, der er sikret mod personskade ifølge øvrige ansvarsforsikringer" (nr. 2).

To begrænsninger springer i øjnene:

- Dækningen af tredjemands krav under "øvrige ansvarsforsikringer" omfatter efter ordlyden **personskade** – ikke tingsskade.
- Efter [§ 5, stk. 3](#) dækker Fonden som hovedregel kun krav, der er opstået senest 4 uger efter, at kurator eller Fonden har givet meddelelse om konkursen til fordringshaverne, med de udvidelser for bl.a. ejerskifte-, byggeskade- og sælgeransvarsforsikringer, der følger af stk. 4.

Rækkevidden af udtrykket "øvrige ansvarsforsikringer" var netop stridspunktet i [BS-1915/2022-HJR](#) efter Alpha Insurance A/S' konkurs den 8. maj 2018. Højesteret afgrænsede begrebet negativt over for arbejdsulykkesforsikring og stadfæstede Østre Landsrets dom i [BS-5117/2020-OLR](#): den danske garantifond var ikke forpligtet til at dække de norske arbejdstageres krav.

Processuelt håndteres krav mod et konkursramt forsikringsselskab efter konkurslovens almindelige regler om fordringsprøvelse. Højesteret afviste i [BS-41325/2024-HJR](#) en anmodning om direkte anke fra Sø- og Handelsrettens Skifteret i en fordringsprøvelsessag, der bl.a. angik [garantifondslovens § 9, stk. 2](#) og [konkurslovens § 252](#).

På motoransvarsområdet er informationsforpligtelsen udtrykkeligt reguleret: efter [bekendtgørelse om ansvarsforsikring for motordrevne køretøjer mv. § 23](#) skal DFIM sikre, at skadelidte, som søger erstatning i anledning af et forsikringsselskabs konkurs, får de nødvendige oplysninger om mulighederne for at ansøge om erstatning hos Garantifonden. Finansieringen af ordningen er reguleret i [bekendtgørelse om bidrag til Garantifonden for skadesforsikringsselskaber](#).

LOV	Konkursloven § 252	Lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber § 5, stk. 1-4
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afvisning af direkte anke fra Sø- og Handelsrettens Skifteret i sag om fordringsprøvelse 23.05.2025 Højesteret · Norske yrkesskadeforsikringer og den danske garantifonds dækningspligt ved konkurs 05.01.2023 Landsretten · Afgørelse om dækning af erstatningskrav i norsk yrkesskadeforsikring ved konkurs i dansk forsikringsselskab 22.12.2021	

§ 10 Første betingelse for enhver dækning: at sikrede har pådraget sig et juridisk erstatningsansvar

Uanset om skadelidte går frem efter § 95, stk. 1 eller stk. 2, forudsætter dækning, at sikrede faktisk er erstatningsansvarlig. Ankenævnet for Forsikring afgør en stor del af sine ansvarssager alene på dette punkt – og resultatet skuffer ofte den forsikringstager, der *føler* sig ansvarlig.

I [AK 98040](#) snublede en forsikringstager over et løstliggende gulvtæppe og ramte sin kæreste i baghovedet, så hun fik hjernerystelse. Han betalte selv 6.000 kr. for behandlingerne og søgte dem refunderet. Nævnet afviste:

"Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har udvist uagtsomhed ved den beskrevne hændelse. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren snublede over et tæppe, hvilket må betegnes som et hændeligt uheld."

Nævnet præciserede, at selv om klageren følte sig ansvarlig, er dette ikke ensbetydende med et retligt ansvar, der udløser dækning under policen. Samme resultat i [AK 98719](#), hvor en gæst under akut sygdom og dyb søvn ødelagde værtens sofa:

"Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har udvist uagtsomhed ved den beskrevne hændelse, hvorfor han ikke er ansvarlig for den skete skade."

Omvendt kan selv beskeden uagtsomhed være nok. I [AK 63757](#) spildte en deltager i et offentligt arrangement kaffe på en anden gæsts jakke. Nævnet fandt, at hun havde handlet uagtsomt, "hvorfor selskabet skal anerkende erstatningspligten og opføre og dække skaden".

Mange privatpolicer indeholder derudover en særskilt dækning for **gæstebudsskader** – tingsskader forvoldt uagtsomt under privat samvær, uden at juridisk ansvar foreligger. I [AK 102520](#) satte en gæst en brændvarm gryde på datterens laminatbordplade. Nævnet fandt, at klageren udviste en vis grad af uagtsomhed, og at forholdet var omfattet af vilkårenes bestemmelse om gæstebudsskade, som dækker "skader på ting under almindeligt privat samvær, hvor skadevolderen kun har udvist ringe uagtsomhed, og hvor dansk retspraksis normalt ville frifinde skadevolderen for erstatningsansvar". Selskabet skulle derfor anerkende dækning. Gæstebudsdækningen har dog sine grænser: i [AK 98719](#) fandt nævnet, at omstændighederne – akut sygdom under søvn – ikke kvalificerede til dækning under bestemmelsen. Se også [AK 99984](#) om en skade forvoldt ved brug af stjerneaster indendørs.

Endelig viser [AK 85472](#), hvordan policens dækningskatalog skal læses. En maler faldt ned gennem et uafdækket hul i etagedækket i klagerens ejerlejlighed under ombygning. Nævnets flertal fandt, at ansvaret var et erstatningsansvar uden for kontrakt efter culpereglen, at klageren havde ageret som privatperson, og videre:

"Det er nævnets flertals opfattelse, at forsikringsbetingelsernes punkt 8.1.2-8.1.4 efter sin sproglige udformning og sit indhold må anses for tillæg til og ikke indskrænkninger af den dækning, der ydes efter punkt 8.1.1."

Et mindretal ville henføre ansvaret til grundejeransvaret, som efter vilkårene ikke omfattede ejerlejligheder.

LOV

[Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 1](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Forsikring · Ansvarsforsikringsdækning for skade på køkkenbord forvoldt af gæst	05.02.2025
Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for skade forvoldt ved brug af stjerneaster indendørs	13.09.2023
Ankenævnet for Forsikring · Erstatningsansvar for ødelagt sofa som følge af hændeligt uheld under søvn	04.01.2023
Ankenævnet for Forsikring · Forsikringstager faldt over et tæppe og skadede sin kæreste: Spørgsmål om erstatningsansvar og hændeligt uheld	15.06.2022
Ankenævnet for Forsikring · GF-Forsikring A/S: Afvisning af dækning for ansvarsskade efter fald i uafdækket hul i ejerlejlighed	25.08.2014
Ankenævnet for Forsikring · Sag om spildt kaffe på jakke: Uenighed om erstatningsansvar og dækning	31.01.2005

Privatansvarsforsikringens typiske undtagelser – erhverv, § 11 aftaleansvar, varetægt og familieforhold

Selv hvor ansvaret er på plads, kan policens undtagelser slå dækningen ihjel – og fordi skadelidte efter § 95 blot indtræder i sikredes ret, rammer undtagelserne også ham. Fire undtagelsestyper dominerer praksis.

Ansvar under erhverv eller arbejde. Standardvilkårene undtager ansvar for skade i forbindelse med udøvelse af erhverv eller arbejde, der kan sidestilles hermed. Rækkevidden kan være vidtgående. I [AK 101344](#) ramte en gulvskrubbe en spisebordslampe, mens klageren og ægtefællen gjorde rent i familiemedlemmers hjem forud for deres hjemkomst. Nævnet fandt dels, at der ikke var udvist ansvarspådragende uagtsomhed, dels at rengøringen var udført i familiemedlemmernes interesse og havde karakter af en **vennetjeneste** – som netop var omfattet af vilkårenes definition af "arbejde" i punkt 16.2.d. Dækning blev derfor afvist på begge ben.

Ansvar der alene hviler på et aftalegrundlag. I [AK 96199](#) blev en bærende væg fjernet og erstattet af en underdimensioneret limtræsbjælke, hvilket gav alvorlige sætningsskader hos overboen. Byretten havde dømt forsikringstageren til at betale 600.000 kr. – men udelukkende med hjemmel i en samejekontrakt. Nævnet gav selskabet medhold i, at ansvaret var undtaget efter vilkårenes punkt 24:

"Nævnet finder på den baggrund at måtte lægge til grund, at grundlaget for, at klageren er gjort ansvarlig, er samejekontrakten. Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at han ville være pålagt erstatningsansvar på ikke-kontraktretligt grundlag."

Nævnet afviste derimod selskabets synspunkt om, at fjernelsen af en enkelt bærende væg udgjorde "nedbrydning" i vilkårenes forstand.

Skade på ting i sikredes varetægt, lån eller leje. Vilkårene undtager typisk ansvar for skade på "dyr og ting, som de sikrede ejer eller har til brug, lån, leje, opbevaring, befordring, behandling, har sat sig i besiddelse af, eller af anden grund har i deres varetægt". Undtagelsen er ofte modificeret af en tidsbegrænset genindsættelse af dækningen. I [AK 46120](#) var en computer lånt af klagerens mor blevet stjålet af klagerens samlever, der selv var sikret under policen. Tyveridækningen var derfor udelukket, men nævnets flertal udtalte:

"Selv om skaden ikke kan dækkes som tyveriskade, da tyveriet er forvoldt af en sikret i henhold til policen, finder nævnet, at skaden herefter må anses dækket i henhold til forsikringsbetingelsernes punkt 28 E, hvorefter forsikringen dækker ansvar for skade på lånt og lejet indbo i indtil 1 måned fra overtagelsesdagen."

Varetægtsundtagelsen var også afgørende i [AK 93539](#) om skade på brændeovn og murværk.

Skade på familiemedlemmer og medlemmer af husstanden. I [AK 99068](#) skubbede klageren med foden til et jagtgevær hos et familiemedlem, så skæftet knækkede. Nævnet fandt dels, at der ikke var udvist ansvarspådragende uagtsomhed, dels at vilkårenes punkt 16.3 h) specifikt undtog "Damage or injury caused to family members". Nævnet fremhævede tillige, at policen dækker, når den forsikrede bliver erstatningsansvarlig "i henhold til de generelle regler om erstatningsansvar for ikke-kontraktmæssige skader". Socialministeriets [vejledning om anbringelse](#) beskriver den tilsvarende problemstilling i plejeforhold: "Der kan normalt ikke tegnes forsikring, der dækker skader forvoldt af et anbragt barn eller en ung på plejefamiliens ejendom eller indbo, da barnet eller den unge indgår i husstanden."

Sikredes egne omkostninger. Endelig dækker ansvarsforsikringen erstatningen til skadelidte, ikke sikredes egne udgifter til forsvarer m.v. I [AK 56965](#) havde selskabet udbetalt erstatningen på 1.480 kr. direkte til

skadelidte, men afviste at dække sagsomkostningerne i straffesagen. Nævnet kunne ikke kritisere afvisningen og bemærkede, at det ikke var godtgjort, at omkostningsbeløbet var forøget som følge af, at det civile krav blev behandlet under straffesagen.

LOV	Forsikringsaftaleloven § 3	Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Forsikring · Afslag på dækning af skadet lampe under rengøring for familiemedlemmer (vennetjeneste)		29.05.2024
	Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for skade på jagtgevær hos familiemedlem		09.08.2023
	Ankenævnet for Forsikring · Ansvarsforsikringens dækning ved sætningsskader under ombygning og betydningen af kontraktretligt ansvar		30.06.2021
	Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for skade på brændeovn og murværk grundet varetægt og manglende uagtsomhed		02.10.2019
	Ankenævnet for Forsikring · Topdanmark Forsikring A/S – Afvisning af dækning for sagsomkostninger i straffesag		08.07.2002
	Ankenævnet for Forsikring · Topdanmark Forsikring A/S – Afvisning af dækning for tyveri begået af en sikret		17.08.1998

§ 12 Betaling, forrentning og omkostninger ved skadelidtes direkte krav

Skadelidtes krav mod ansvarsforsikringsselskabet er ikke undergivet forsikringsaftalelovens almindelige regler om forfaldstid og forrentning. Efter [§ 24, stk. 4](#) gælder stk. 1-3 – 14-dagesfristen, forrentningen efter rentelovens § 5 og forbuddet mod at gøre forfaldstiden afhængig af selskabets egen beslutning – "ikke for den skadelidtes krav mod selskabet" ved ansvarsforsikring. Forfaldstid og rente følger i stedet erstatningsretten, jf. navnlig [erstatningsansvarslovens § 16](#).

Højesteret har i [BS-23851/2021-HJR](#) udtalt sig om, hvornår skadevolder (ansvarsforsikringsselskabet) har de "fornødne oplysninger" til at bedømme erstatningens størrelse efter [EAL § 16, stk. 1](#):

"Særligt for så vidt angår denne periode bemærkes, at når der foreligger en sådan midlertidig afgørelse, har skadevolder (ansvarsforsikringsselskabet) kendskab til størrelsen af den midlertidige erhvervsevnetabserstatning efter arbejdsskadesikringsloven, der efter erstatningsansvarslovens § 2, stk. 2, skal fradrages i erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste for samme periode."

Usikkerhed om, at arbejdsskademyndighederne senere kan ændre afgørelsen med tilbagevirkende kraft, kunne ikke begrunde, at selskabet standsede udbetaling og forrentning.

Til gengæld har skadelidte en selvstændig ret til omkostningsdækning. Efter [§ 32, stk. 3](#) kan sikrede i forbindelse med udenretlig fremsættelse og opgørelse af krav mod selskabet kræve rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand dækket af selskabet – og "[v]ed ansvarsforsikring finder 1. pkt. tilsvarende anvendelse med hensyn til den skadelidtes erstatningskrav mod selskabet". Bestemmelsen blev indsat ved den samme reform i 2003 som [§ 95, stk. 2](#).

Om rækkevidden af selskabets indtrædelsesret i skadelidtes øvrige krav har Højesteret sat en klar grænse i [BS-46420/2020-HJR](#). Et flertal fandt, at hverken [arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2](#), dennes analogi eller almindelige obligationsretlige regler giver et ansvarsforsikringsselskab, der har udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, ret til at indtræde i skadelidtes krav på midlertidig erhvervsevnetabserstatning – netop fordi lovgiver bevidst havde taget en foreslået bestemmelse herom ud af lovforslaget. Om samspillet mellem egen

skyld og arbejdsskadeydelser, se [Sag 253/2017](#), hvor Højesteret fastslog, at arbejdsskadeydelser fratrækkes i det fulde erstatningskrav, inden der sker nedsættelse for egen skyld.

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 16, stk. 1](#)
[Forsikringsaftaleloven § 24, stk. 4](#)
[Forsikringsaftaleloven § 32, stk. 3](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om forrentning af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved arbejdsskader	22.03.2022
	Højesteret · Højesterets dom om ansvarsforsikringsselskabs manglende indtrædelsesret i midlertidig erhvervsevnetabserstatning	23.08.2021
	Højesteret · Beregning af differenceerstatning ved egen skyld og arbejdsskadeydelser	30.08.2018

§ 13 Samspillet med erstatningsansvarslovens fordelings- og kanaliseringsregler

Hvor flere er solidarisk ansvarlige, og en eller flere er ansvarsforsikrede, styres den indbyrdes fordeling af [erstatningsansvarslovens § 25](#):

"Stk. 1. Den indbyrdes fordeling af erstatningsbyrden mellem flere solidarisk erstatningsansvarlige foretages efter, hvad der under hensyn til ansvarets beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt.

Stk. 2. Er en eller flere af de erstatningsansvarlige dækket af en ansvarsforsikring, gælder § 19, stk. 1 og 2, og § 21. I de tilfælde, der er nævnt i § 19, stk. 2, nr. 1 og 2, og § 21, kan der ved den indbyrdes fordeling af erstatningsbyrden mellem skadevolderne tages hensyn til foreliggende ansvarsforsikringer. § 20 finder tilsvarende anvendelse."

At der "kan tages hensyn til foreliggende ansvarsforsikringer" betyder, at fordelingen mellem to ansvarsforsikrede skadevoldere reelt bliver en fordeling mellem to forsikringsselskaber – og at den erstatningsretlige rimelighedsvurdering derfor sker på et forsikringsdækket grundlag.

Den bevismæssige side af § 25-fordelingen var temaet i [Sag 60/2018](#) om bevisbyrden for fordeling af erstatningsansvaret mellem forsikringsselskaber ved et harmonikasammenstød, afgjort efter [EAL § 25, stk. 1](#) sammenholdt med [færdselslovens § 101, stk. 1](#) og [§ 103, stk. 1](#).

Hertil kommer kanaliseringsreglerne i [EAL § 19](#), der bestemmer, at der ikke er erstatningsansvar, i det omfang skaden er dækket af en tings- eller driftstabsforsikring – dog med undtagelse for forsæt/grov uagtsomhed og for skade forvoldt ved udøvelse af offentlig eller erhvervsmæssig virksomhed. Efter [§ 19, stk. 3](#) ifalder en arbejdstager, der har forvoldt en skade dækket af en tingsforsikring, en driftstabsforsikring **eller arbejdsgiverens ansvarsforsikring**, ikke erstatningsansvar, medmindre skaden er forvoldt forsætligt eller ved grov uagtsomhed. Ansvarsforsikringens eksistens har altså direkte materiel betydning for, om et ansvar overhovedet består.

Afgrænsningen mod regres og subrogation mellem selskaberne behandles i [subrogation-regres-forsikring](#)-, mens de subjektive dækningsundtagelser for forsæt og grov uagtsomhed hører under [ansvarsforsikring-forsæt-grov-uagtsomhed](#).

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 19, stk. 1-3](#)
[Erstatningsansvarsloven § 25, stk. 1, 2](#)
[Færdselsloven § 101, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Bevisbyrde for fordeling af erstatningsansvar mellem forsikringsselskaber ved harmonikasammenstød	13.12.2018
---------	---	------------

§ 14 Sammenfatning: fem spørgsmål der afgør skadelidtes direkte krav

Praksis på området kan sammenfattes i en fast rækkefølge af spørgsmål, som både rådgiver og domstol må gennemgå.

- 1. Er der overhovedet et ansvar?** Ansvarsforsikringen dækker det tab, sikrede lider ved at blive erstatningspligtig over for tredjemand, jf. Højesterets definition i [BS-1915/2022-HJR](#). Uden juridisk erstatningsansvar er der ingen forsikringsbegivenhed – det er hovedforklaringen på nævnsafgørelser som [AK 98040](#) og [AK 98719](#).
 - 2. Er ansvaret dækket efter policen?** Undtagelserne for erhverv/arbejde ([AK 101344](#)), rent kontraktretligt ansvar ([AK 96199](#)), varetægt/lån/leje ([AK 46120](#), [AK 93539](#)) og skade på familiemedlemmer ([AK 99068](#)) er de hyppigste dækningsstop.
 - 3. Hvilken indtrædelseshjemmel har skadelidte?** Enten [§ 95, stk. 1](#) (ansvar fastslået og beløb bestemt), [§ 95, stk. 2](#) (konkurs, tvangsakkord, gældssanering – for skader indtruffet efter 1. juli 2004), eller en særlig regel om umiddelbar hæftelse som [færdselslovens § 108, stk. 1](#) og [hundelovens § 8, stk. 2](#). Den umiddelbare hæftelse afskærer ikke kravet mod skadevolderen selv, jf. [BS-51536/2024-VLR](#).
 - 4. Hvilke indsigelser kan selskabet gøre gældende?** Ved indtræden efter [§ 95](#) arver skadelidte sikredes retsstilling – med policens begrænsninger og de udfyldende hæftelsesregler i [FAL §§ 6-7](#), jf. [BS-34778/2023-HJR](#). Kun hvor lovgiver udtrykkeligt har afskåret indsigelserne – som i [sølovens § 188](#) og [bekendtgørelsen om ansvarsforsikring af løsgående heste § 3](#) – får skadelidte en bedre stilling end sikrede. Selskabet må dog ikke gennem forhandlinger med sikrede forringe skadelidtes ret, jf. [§ 96](#).
 - 5. Er kravet rettidigt – og rettet mod den rigtige?** [§ 29, stk. 4](#) giver mindst 1 år fra indtrædelsen, [§ 29, stk. 5](#) mindst 1 år fra afvisningen af en rettidigt anmeldt skade – men anmeldelsen afbryder ikke forældelsen over for skadevolderen selv, jf. [Sag 223/2017](#). Kravet på forsikringsydelsen skal rettes mod selskabet, ikke forsikringstageren, jf. [BS-26769/2023-VLR](#) – og går selskabet selv konkurs, dækker Garantifonden efter [garantifondslovens § 5, stk. 1](#) kun tredjemands personskade under "øvrige ansvarsforsikringer".
- Rækker forsikringssummen ikke til alle, deles den forholdsmæssigt mellem de anmeldte krav efter [§ 95, stk. 3](#), medmindre andet er vedtaget.

LOV

[Forsikringsaftaleloven § 29, stk. 4, 5](#)
[Forsikringsaftaleloven § 95, stk. 1-3](#)
[Forsikringsaftaleloven § 96](#)
[Færdselsloven § 108, stk. 1](#)
[Hundeloven § 8, stk. 2](#)
[Lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber § 5, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Forsikringsselskabs adgang til regres og tilbagebetaling ved urigtige risikooplysninger om bilens faste bruger 19.02.2024

Højesteret · Norske yrkesskadeforsikringer og den danske garantifonds dækningspligt ved konkurs 05.01.2023

Højesteret · Forældelse af erstatningskrav mod ejendomsmæglere: Fortolkning af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5 29.05.2018

Landsretten · Vestjyllands Andel frifundet for krav om udbetaling af dødsfaldsdækning under kollektiv forsikring 04.03.2025

Landsretten · Erstatningskrav for hundebid kan rettes direkte mod hundebesidder trods forsikringsselskabs umiddelbare hæftelse 04.02.2025

Ankenævnet for Forsikring · Afslag på dækning af skadet lampe under rengøring for familiemedlemmer (vennetjeneste)	29.05.2024
Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for skade på jagtgevær hos familiemedlem	09.08.2023
Ankenævnet for Forsikring · Erstatningsansvar for ødelagt sofa som følge af hændeligt uheld under søvn	04.01.2023
Ankenævnet for Forsikring · Forsikringstager faldt over et tæppe og skadede sin kæreste: Spørgsmål om erstatningsansvar og hændeligt uheld	15.06.2022
Ankenævnet for Forsikring · Ansvarsforsikringens dækning ved sætningsskader under ombygning og betydningen af kontraktretligt ansvar	30.06.2021
Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for skade på brændeovn og murværk grundet varetægt og manglende uagtsomhed	02.10.2019
Ankenævnet for Forsikring · Topdanmark Forsikring A/S – Afvisning af dækning for tyveri begået af en sikret	17.08.1998

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Erstatningsansvarsloven § 25	stk. 2	Forsikringsaftaleloven § 24	stk. 4
Forsikringsaftaleloven § 29	stk. 4	Forsikringsaftaleloven § 95	stk. 1-3
Forsikringsaftaleloven § 96		Lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber § 5	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

28 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

12

23.05.2025	Højesterets afvisning af direkte anke fra Sø- og Handelsrettens Skifteret i sag om fordringsprøvelse	41325-2024
19.02.2024	Forsikringsselskabs adgang til regres og tilbagebetaling ved urigtige risikoplysninger om bilens faste bruger	bs-34778-2023-hjr
05.01.2023	Norske yrkesskadeforsikringer og den danske garantifonds dækningspligt ved konkurs	bs-1915-2022-hjr
22.03.2022	Højesterets dom om forrentning af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved arbejdsskader	bs-23851-2021-hjr
24.02.2022	Højesterets afgørelse om skadelidtes indtræden i sikredes forældelsesretlige stilling efter Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2	bs-28670-2021-hjr
23.08.2021	Højesterets dom om ansvarsforsikringsselskabs manglende indtrædelsesret i midlertidig erhvervsevnetabserstatning	46420-2020
04.12.2019	Højesterets afvisning af direkte anke fra Sø- og Handelsretten i sag om forsikringskrav og forældelse	bs-27352-2019-hjr
13.12.2018	Bevisbyrde for fordeling af erstatningsansvar mellem forsikringsselskaber ved harmonikasammenstød	60-2018

30.08.2018	Beregning af differenceerstatning ved egen skyld og arbejdsskadeydelser	253-2017
29.05.2018	Forældelse af erstatningskrav mod ejendomsmæglere: Fortolkning af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5	223-2017
19.08.2013	Direkte søgsmål mod ansvarsforsikringsselskab under [Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 1](/loven/forsikringsaftaleloven/95)	33-2013
28.06.2013	Højesterets afklaring af arbejdsgiverbegrebet i sygedagpengeloven og fortolkning af 'det fulde krav' i forsikringsaftaleloven	282-2011

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

3

04.03.2025	Vestjyllands Andel frifundet for krav om udbetaling af dødsfaldsdækning under kollektiv forsikring	9895-11579
04.02.2025	Erstatningskrav for hundebid kan rettes direkte mod hundebesidder trods forsikringsselskabs umiddelbare hæftelse	10046-11766
22.12.2021	Afgørelse om dækning af erstatningskrav i norsk yrkesskadeforsikring ved konkurs i dansk forsikringsselskab	2298-2736

ANKENÆVNET FOR FORSIKRING · NÆVN / KLAGEINSTANS

13

05.02.2025	Ansvarsforsikringsdækning for skade på køkkenbord forvoldt af gæst	102520
29.05.2024	Afslag på dækning af skadet lampe under rengøring for familiemedlemmer (vennetjeneste)	101344
06.03.2024	Afgørelse om dækning af erstatningskrav efter udeblivelsesdom i skiulykkesag	100141
13.09.2023	Afvisning af dækning for skade forvoldt ved brug af stjerneaster indendørs	99984
09.08.2023	Afvisning af dækning for skade på jagtgevær hos familiemedlem	99068
04.01.2023	Erstatningsansvar for ødelagt sofa som følge af hændeligt uheld under søvn	98719
15.06.2022	Forsikringstager faldt over et tæppe og skadede sin kæreste: Spørgsmål om erstatningsansvar og hændeligt uheld	98040
30.06.2021	Ansvarsforsikringens dækning ved sætningsskader under ombygning og betydningen af kontraktretligt ansvar	96199
02.10.2019	Afvisning af dækning for skade på brændeovn og murværk grundet varetægt og manglende uagtsomhed	93539
25.08.2014	GF-Forsikring A/S: Afvisning af dækning for ansvarsskade efter fald i uafdækket hul i ejerlejlighed	85472
31.01.2005	Sag om spildt kaffe på jakke: Uenighed om erstatningsansvar og dækning	63757
08.07.2002	Topdanmark Forsikring A/S – Afvisning af dækning for sagsomkostninger i straffesag	56965
17.08.1998	Topdanmark Forsikring A/S – Afvisning af dækning for tyveri begået af en sikret	46120